

Ministerstvo dopravy
nábřeží Ludvíka Svobody 1222/12,
Praha 1

posta@mdcr.cz

Věc: Jak správně postupovat při odstraňování sněhu ze střechy vozidla ve výšce 4 metry?

Vážení, mám dotaz, který souvisí s § 4, odst. a), zák. 361/2000Sb., a záměrem Ministerstva dopravy novelou nařídit výslovně povinnosti očistit vozidlo od sněhu, důvodem je odpadávání kusů ledu z kamionů.

Je chvályhodné, že státní orgán chce chránit řidiče před padajícím ledem a sněhem tím, že povinně nařídí povinné odklizení sněhu a ledu z vozidel, ale nedomyslel, že je k tomu i potřeba vytvořit podmínky.

Pro ilustraci uvedu následující případ:

V zimním období řidič nákladní soupravy odstaví vozidlo z důvodu vykonání denního nebo týdenního odpočinku na místě vhodné k odstavení vozidla, tak aby nebránil provozu na pozemní komunikaci a neohrožoval jeho účastníky (z důvodu nedostatku parkovacích míst nelze vždy odstavit vozidlo na běžném parkovišti). Do rána, nebo po dobu odpočinku napadne sníh, který je řidič dle § 4 odst. a) zákona č. 361/2000 Sb. povinen samozřejmě ze střechy vozidla (i ve výšce 4 metry) odstranit.

Dotazy tedy zní:

1. Jakým způsobem a prostředky lze provádět odstranění sněhu a ledu z nákladních vozidel, kde je vrchol návěsu či cisterny nebo i střechy autobusu ve výšce cca 4 metry, jedním řidičem?
2. Je nějaká možnost (způsob), jak odstranit sníh ze střech vozidel, aniž by byly porušeny právní předpisy (BOZP, Zákon č. 361/2006 Sb. a dalších právních předpisů souvisejících s danou problematikou?)
3. Proč nejsou parkoviště určená pro parkování nákladních vozidel vybavena zařízením pro odstraňování sněhu a ledu jako je tomu v zahraničí?

Na základě prostudování platné legislativy v oblasti bezpečnosti práce, týkající se práce ve výškách podle mého názoru nemá zaměstnavatel a ani zaměstnanec možnost v tomto případě odstranit sníh aniž by neporušil některá ustanovení platných předpisů.

Jelikož vzhledem k nedostatku parkovacích míst jsou řidiči nuceni odstavovat vozidla i na místech mimo běžná parkoviště (např. u krajnic komunikací). V případě odstavení v zimním období a za situace kdy přes dobu odpočinku nasněží a na střechách vozidla ve výšce 4 metry leží vrstva

sněhové pokrývky, je řidič povinen před jízdou tento sníh odstranit (§ 4, odst. a) zákona č. 361/2000 Sb.).

Po nastudování legislativy v oblasti BOZP, především práce ve výškách jsem dospěl k závěru, že jak řidič, tak i zaměstnavatel nemají téměř žádnou šanci splnit podmínky dané zákonem č. 361/2000 Sb. aniž by porušili bezpečnost práce nebo předpis č. 361/2000 Sb.. Na trhu jsem nenašel žádné zařízení, u kterého by byla možnost dobré skladovatelnosti, aby jím mohl dopravce vybavit vozidlo (kromě pojízdného hliníkového lešení), které ovšem sám řidič nepostaví.

To platí i na schválených parkovištích, kde opět žádné takové zařízení, pomocí kterého by mohli řidiči nákladních vozidel sníh a led z těchto výšek odklízet tak, aby neporušovali platná nařízení a předpisy. Nejdříve by měl stát zajistit potřebná zařízení a pak je teprve může vyžadovat, nikoli obráceně.

K mému závěru jsem dospěl po prostudování níže uvedeného:

362/2005Sb., § 3, odst. 7)

Práce ve výškách nesmí být prováděna, jestliže nepříznivá povětrnostní situace, s ohledem na použitou ochranu proti pádu, může ohrozit bezpečnost a zdraví zaměstnanců.

Příloha k nařízení

III. Používání žebříků

Žebříky používané pro výstup (sestup) musí svým horním koncem přesahovat výstupní (nástupní) plošinu nejméně o 1,1 m, přičemž tento přesah lze nahradit pevnými madly nebo jinou pevnou částí konstrukce, za kterou se vystupující (sestupující) zaměstnanec může spolehlivě přidržet. Sklon žebříku nesmí být menší než 2,5 : 1, za příčlemi musí být volný prostor alespoň 0,18 m a u paty žebříku ze strany přístupu musí být zachován volný prostor alespoň 0,6 m.

7. Žebřík musí být umístěn tak, aby byla zajištěna jeho stabilita po celou dobu použití. Přenosný žebřík musí být postaven na stabilním, pevném, dostatečně velkém, nepohyblivém podkladu tak, aby příčle byly vodorovné. Závěsný žebřík musí být upevněn bezpečným způsobem a s výjimkou provazových žebříků zajištěn proti posunutí a rozkývání. Provazový žebřík může být používán pouze pro výstup a sestup.

8. U přenosných žebříků musí být zabráněno jejich podklouznutí zajištěním bočnic na horním nebo dolním konci použitím protiskluzových přípravků nebo jiných opatření s odpovídající účinností. Skládací a výsuvné žebříky musí být užívány tak, aby jednotlivé díly byly zajištěny proti vzájemnému pohybu. Pojízdné žebříky musí být před zahájením prací a v jejich průběhu zajištěny proti pohybu. Přenosné dřevěné žebříky o délce větší než 12 m nelze používat.

9. Na žebříku smí zaměstnanec pracovat jen v bezpečné vzdálenosti od jeho horního konce, za kterou se u žebříku opěrného považuje vzdálenost chodidel nejméně 0,8 m, u dvojitého žebříku nejméně 0,5 m od jeho horního konce.

V. Zajištění pod místem práce ve výšce a v jeho okolí

1. Prostory, nad kterými se pracuje, a v nichž vzhledem k povaze práce hrozí riziko pádu osob nebo předmětů (dále jen „ohrožený prostor“), je nutné vždy bezpečně zajistit.

2. Pro bezpečné zajištění ohrožených prostorů se použije zejména

*a) vyloučení provozu, **zaměstnavatel a ani řidič nemohou částečně uzavřít komunikaci bez povolení (vydání povolení trvá i několik dní)***

b) konstrukce ochrany proti pádu osob a předmětů v úrovni místa práce ve výšce nebo pod místem práce ve výšce,

c) ohrazení ohrožených prostorů dvoutýčovým zábradlím o výšce nejméně 1,1 m s tyčemi upevněnými na nosných sloupcích s dostatečnou stabilitou; pro práce nepřesahující rozsah jedné pracovní směny postačí vymežit ohrožený prostor jednotýčovým zábradlím, popřípadě zábranou o výšce nejméně 1,1 m, nebo

d) dozor ohrožených prostorů k tomu určeným zaměstnancem po celou dobu ohrožení.

3. Ohrožený prostor musí mít šířku od volného okraje pracoviště nejméně

a) 1,5 m při práci ve výšce od 3 m do 10 m,

VIII. Shazování předmětů a materiálu

1. Shazovat předměty a materiál na níže položená místa nebo plochy lze jen za předpokladu, že

*a) místo dopadu je zabezpečeno proti vstupu osob (ohrazením, vyloučením provozu, střežením apod.) a jeho okolí je chráněno proti případnému odrazu nebo rozstříku shozeného předmětu nebo materiálu, **zaměstnavatel a ani zaměstnanec nemají oprávnění (povolení) provádět zábor pozemku (prostoru) pro spad sněhu,***

- b) materiál je shazován uzavřeným shozem až do místa uložení,
c) je provedeno opatření, zamezující nadměrné prašnosti, hlučnosti, popřípadě vzniku jiných nežádoucích účinků.

IX. Přerušeni práce ve výškách

Při nepříznivé povětrnostní situaci je zaměstnavatel povinen zajistit přerušeni prací. Za nepříznivou povětrnostní situaci, která výrazně zvyšuje nebezpečí pádu nebo sklouznutí, se při pracích ve výškách považuje:

- a) bouře, déšť, sněžení nebo tvoření námrazy, **v případě, že sněží, nesmí odklízet sníh a musí vyčkat, až přestane sněžit (třeba i dva dny)**
d) teplota prostředí během provádění prací nižší než -10 °C. **Je potřeba vyčkat, až teplota stoupne nad -10 °C.**

361/2000Sb., § 4, odst. a)

citace:

Při účasti na provozu na pozemních komunikacích je každý povinen

- a) chovat se ohleduplně a ukázněně, aby svým jednáním neohrožoval život, zdraví nebo majetek jiných osob ani svůj vlastní, aby nepoškozoval životní prostředí ani neohrožoval život zvířat, své chování je povinen přizpůsobit zejména stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace, povětrnostním podmínkám, situaci v provozu na pozemních komunikacích, svým schopnostem a svému zdravotnímu stavu,

V Praze dne 28.října 2015

Pavel LUKÁŠ
Předseda Sdružení řidičů CZ, z.s.